

## **Dôvodová správa**

### **A. Všeobecná časť**

Návrh nariadenia vlády sa predkladá z dôvodu potreby riešenia aktuálnych problémov súvisiacich s poskytovaním štátnych sociálnych dávok, náhradného výživného a pomoci v hmotnej núdzi a kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a potreby odchýlenia sa od zaužívaných postupov v čase mimoriadnej situácie vyhlásenej Uznesením vlády SR č. 111 z 11. marca 2020 podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov) a vyhláseného núdzového stavu Uznesením vlády SR č. 114 z 15. marca 2020 a č. 115 z 18. marca 2020 podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „krízová situácia“).

V nariadení sa navrhuje upraviť uplatňovanie niektorých ustanovení právnych predpisov na úseku štátnych sociálnych dávok, pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného a kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia tak, aby nároky na dávky a príspevky zostali zachované v prípadoch, keď v čase mimoriadnej situácie nie je objektívne možné preskúmať splnenie podmienok nároku na dávky a príspevky, resp. určiť ich výšku žiadnym z prípustných spôsobov dokazovania v správnom konaní. Zároveň sa navrhuje dočasne upraviť ustanovenia právnych predpisov upravujúce podmienky nároku na dávky a príspevky, ktoré z objektívnych dôvodov v čase krízovej situácie nie je možné splniť, resp. je možné splniť len s ťažkosťami. Ďalej sa navrhuje, aby sa v maximálnej možnej miere obmedzil osobný kontakt za účelom predchádzania šírenia nákazy, a v tejto súvislosti sa navrhuje napr. zavedenie možnosti prerušenia výkonu inštitútu osobitného príjemcu a umožnenie komunikácie medzi orgánmi štátnej správy a obyvateľmi v menej formálnom režime. Ďalej sa navrhuje odpustenie lehôt, v ktorých sú osoby povinné preukazovať rozhodujúce skutočnosti, resp. predĺženie lehôt zániku nároku na niektoré dávky a príspevky, ktoré uplynuli alebo by mali uplynúť v čase krízovej situácie. Zároveň sa nariadením navrhuje zavedenie preddavkového priznávania a vyplácania dávok a príspevkov, za predpokladu, že z objektívnych dôvodov v čase krízovej situácie nie je možné pri nových žiadostiach overiť splnenie podmienok nároku. Navrhuje sa aj predĺženie trvania nároku na rodičovský príspevok, ktorý by v čase mimoriadnej situácie zanikol z dôvodu, že dieťa dovŕši vek požadovaný zákonom, resp. že uplynú tri roky od právoplatnosti prvého rozhodnutia o zverení dieťaťa do starostlivosti oprávnenej osobe.

Cieľom nariadenia je dočasné upravenie postupov, činností, nárokov a lehôt v konaniach na úseku štátnych sociálnych dávok, pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného a kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného, tam kde je to na ochranu života a zdravia klientov nevyhnuté a objektívne odôvodnené, tak aby v čase mimoriadnej situácie bolo garantované hmotné zabezpečenie obyvateľstva aj napriek sťaženým podmienkam na výkon štátnej správy v tejto oblasti.

Vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyv na životné prostredie, vplyv na informatizáciu spoločnosti a vplyvy na služby verejnej správy pre občana, sú definované v doložke vplyvov s ohľadom na súčasný stav, nakoľko nie je možné ich presne definovať pred realizáciou nariadených opatrení.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie. Návrh nariadenia vlády nebol predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania